

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ วัตถุ ตาวตีสเทวโลเก สมนุญฺหิตํ ๑ ตตถ กิร มาลาการี นามเทวปุตโต อจฺจราสทสฺสปริวโต
 อุกฺขยานํ ปาวิลี ๑ ปญฺจสตา เทวธิตโร รุกฺขํ อารุญฺห ปุปฺพานิ ปาเตนฺติ ๑ ปญฺจสตา ตาหิ ปาติตานิ
 ปุปฺพานิ คเหตุวา เทวปุตฺตํ อลงฺกโรนฺติ ๑ ตาสฺ เอกา เทวธิตา รุกฺขสาขายเมว จุตฺวา ๑ สรีรํ ทีปสิขา
 วีย นิพฺพายี ๑ สฺวา สวตฺถิยํ เอกสมฺมํ กุลเคเห ปฏฺฐิสนฺธิ คเหตุวา ชาตกาเล ชาตีสฺสรา หุตฺวา
 มาลาการีเทวปุตฺตสฺส ภริยมนฺทิตี อนุสฺสรนฺตี วุชฺฌิมนฺวาย คณฺธมาลาทีปฺพชฺ์ กตฺวา สามีกสฺส สนฺติเก
 อภินิพฺพตฺตี ปฏฺฐุสฺสึ ๑ สฺวา โสฬสฺวสฺสกาเล ปฺรกุลํ คตฺวาปี สลากภตฺต ปกฺขิกภตฺต วสฺสวาลิกาทีนึ
 ทตฺวา อยํ เม สามีกสฺส สนฺติเก นิพฺพตฺตณฺตถาย ปจฺจโย โหตุติ วทตี ๑ อถสฺสา ภิกฺขุ อยํ
 อุกฺขฺลา ย สมนุญฺหา ย ปติเมว ปฏฺฐุสฺสึ ปติปฐิกาทิ นามํ กเรสฺสุ ๑ สฺวาปี นิพฺพทํ อาสนสาลํ ปฏฺฐิขคฺคตี
 ปานียํ อุกฺขฺลเปตี อาสนานิ ปญฺญาเปตี ๑ อญฺญเอปิ มนุสฺสา สลากภตฺตาทินึ ทาตุกามา อมม อิมานึปิ
 ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปฏฺฐิปาเทยฺยาสีตี อาหริตฺวา เทนฺติ ๑ สฺวาปี เอเตน นียาเมน อาคจฺจนฺตี คจฺจนฺตี
 เอกปทฺวาเร ฉปฺปญฺญาสทฺสสฺสคฺคเม ปฏฺฐิลภี ๑ ตสฺสา กุจฺฉิยํ คพฺโฆ สมนุญฺหิตี ๑ สฺวา ทสฺมาสจฺจเยน
 ปุตฺตํ วิชายี ๑ ตสฺส ปทฺสา คมนกาเล อญฺญมฺปิ อญฺญมฺปิตี จตฺตารो ปุตฺเต ลภี ๑ สฺวา เอกทิวสํ
 ทานํ ทตฺวา ปุชฺ์ กตฺวา ฐมมํ สุตฺวา ลิกฺขาปทานิ รุกฺขิตฺวา ทิวสปรียโยสฺสานे ตํชณฺ์ นิพฺพตฺเตน เกนจึ
 โรเคน กาลํ กตฺวา อตฺตโน สามีกสฺเสว สนฺติเก นิพฺพตฺตี ๑

อิตรปิ เอตฺตกํ กาลํ เทวปุตฺตํ อลงฺกโรนฺติ เอว ๑ เทวปุตฺโต ตํ ทิสฺวา ตวํ ปาโต
 ปฏฺฐุสฺสึ น ทิสฺสึ กุหึ คตาสีตี อาห ๑ จุตฺวาหิ สามีตี ๑ กึ วเทสึตี ๑ เอวเมตํ สามีตี ๑ กุหึ
 นิพฺพตฺตาสีตี ๑ สวตฺถิยํ กุลเคเหตี ๑ กิตฺตกํ กาลํ ตตถ ลูตาสีตี ๑ ทสฺมาสจฺจเยน มาตุกฺจฺฉิตโต
 นิภฺษมิตฺวา โสฬสฺวสฺสกาเล ปติกุลํ คนฺตฺวา จตฺตารो ปุตฺเต วิชยิตฺวา ทานาทินึ ปญฺญานึ กตฺวา
 ตุมฺเห ปฏฺฐุสฺสึ อาคนฺตฺวา ตุมฺหากเมว สนฺติเก นิพฺพตฺตมฺหิ สามีตี ๑ มนุสฺसानํ กิตฺตกํ आयุนฺติ ๑
 วสฺสสฺสทฺมตฺตุนฺตี ๑ เอตฺตกเมวตี ๑ อาม สามีตี ๑ เอตฺตกํ आयุํ คเหตุวา นิพฺพตฺตา มนุสฺสา กิณฺหุ
 โย สุตฺตปฺปมตฺตา กาลํ อติกาเมนฺติ อุทฺทํ ทานาทินึ ปญฺญานึ กโรนฺตีตี ๑ กึ วเทส สามี
 อสงฺเขยฺยํ आयุํ คเหตุวา นิพฺพตฺตา วีย อชฺรามรา วีย นิจฺจปฺมตฺตา มนุสฺสาตี ๑ มาลาการี-
 เทวปุตฺตสฺส มหาสเวโก อุทฺทาหิ วสฺสสฺสทฺมตฺตํ आयุํ คเหตุวา นิพฺพตฺตา มนุสฺสา กิร ปมตฺตา
 นิปฺชฺชิตฺวา นิทฺทายนฺติ กทา นุ โย ทุกฺขา มุจฺฉิสฺสฺสนฺตีตี ๑

อมหากำ ปน วสุสสตำ ดาวตีสานํ เทวานํ เอโก รตติหนุทิว ไตย รตติยา ตีส รตติโย
มาโส เตน มาเสน ทวาทสมาลีโก สํวจจโร เตน สํวจจเรน ทิพพํ วสุสสทสฺสํ आयुปรมาณํ ฯ ตํ
มनुสฺสคณนาย ติสโส วสุสโกฏฺเฒโย สฏฺฐึ จ วสุสสทสทสฺसानิ ทสฺมา ทสฺส เทวปุตฺตทสฺส เอกทิวโสปี
นาตีกกนฺโต มุหุตฺตทิสโส ว กालो อโหสิ ฯ เอวํ อปฺปายุกานํ ปมาโท นาม อติวिय อยฺตุไตติ ฯ

เฉลย

รบ.๓ ปติปฐกิกา วตถุ น.๒๖-๒๘

๑. วตถุ ดาวตีสเทวโลเก **สมภูจิติ** ๑. ตตถ กิร มาลาภารี นามเทวปุตโต อจจธาสทสสิปริวโต
อุยฺยานํ ปาวีลี ๑. ปญจสตา เทวธิโร รุกขํ อารุยห ปุปฺพานิ ปาเตนฺติ ๑. ปญจสตา ตาหิ ปาติทานิ
ปุปฺพานิ คเหตุวา เทวปุตฺตํ อลงฺกโรนฺติ ๑. **ตาสฺ** เอกา เทวธิตา รุกขสาขายเมว จุตฺตา ๑. สรีริ **ทีปสิขา**
วีย นิพฺพายี ๑.

๑. อ. เรื่อง **ตั้งขึ้นพร้อมแล้ว** ในเทวโลกชื่อว่าดาวตีส ๑. ได้ยินว่า อ. เทพบุตร ชื่อว่ามาลาภารี
(ในเทวโลกชื่อว่าดาวตีส) นั้น ผู้อันพันแห่งนางอัปสรแวดล้อมแล้ว ได้เข้าไปแล้ว กู้สวน ๑.
อ. เทพธิดา ท. มีร้อยห้าเป็นประมาณ ขึ้นแล้ว กู้ต้นไม้ ยังดอกไม้ ท. ให้ตกไปอยู่ ๑. **(อ.เทพธิดา ท.)**
มีร้อยห้าเป็นประมาณ ถือเอาแล้ว ซึ่งดอกไม้ ท. อัน **(อันเทพธิดา ท.)** เหล่านั้น ให้ตกไปแล้ว ย่อมกระทำ
ให้พอ ซึ่งเทพบุตร ๑. **(ในเทพธิดา ท.)** เหล่านั้นหนา อ. เทพธิดา องค์หนึ่ง เคลื่อนแล้ว ที่กิ่งของต้นไม้
นั้นเทียว ๑. อ. สรีระ ดับแล้ว **ราวกะ อ. เปลวแห่งประทีป** ๑.

สา สาวตฺถิยํ เอกสุมี กุลเคเห ปฏิสฺสนฺธิ คเหตุวา ชาตกาเล **ชาติสุสฺรา** หุตฺวา มาลาภารีเทวปุตฺตสฺส
ภริยมฺหิตี อนุสฺสรนฺตี วฺชฺตฺติมฺนฺวาย คนฺธมาลาทิปุชฺชํ กตฺวา สามิกสฺส สนฺติเก อภินิพฺพตฺตี ปฏฺฐุสฺสึ ๑.

(อ. เทพธิดา) นั้น ถือเอาแล้ว ซึ่งปฏิสนธิ ในเรือนแห่งตระกูล หลังหนึ่ง ในเมืองชื่อว่าสาวัตถิ **เป็นหญิง**
ระลึกซึ่งชาติได้ ในกาล(แห่งตน)เกิดแล้ว เป็น ระลึกตามอยู่ ว่า **(อ. เรา)** เป็นภรรยา ของเทพบุตรชื่อว่า
มาลาภารี ย่อมเป็น ดังนี้ อาศัยแล้วซึ่งความเจริญ กระทำแล้ว ซึ่งการบูชาด้วยวัตถุมีของหอมและระเบียบ
เป็นต้น ปรารภมาแล้ว ซึ่งอันบังเกิดเฉพาะ ในสำนัก ของสามี ๑.

ตลุต ปทสา คมนกาลอ อญญุมปี อญญุมปีติ จตุตทาโร ปุตเต ลภี ฯ สา เอกทิวส์ ทานํ ทตวา
ปฐํ กตวา ฐมํ สุตวา ลิกขาปทานิ รกขิตวา ทิวสปริโยसाने ตํขณํ **นิพพตเตน** เกณจิ โรเคน
กาลํ กตวา อตตโน สามีกสเสว สนฺติเก นิพพตติ ฯ

(อ. หญิงนั้น) ได้แล้ว ซึ่งบุตร ท. ๔ คือ (ซึ่งบุตร) แม่อื่น (ซึ่งบุตร) แม่อื่น ในกาลเป็นที่ไป ด้วยทำ
(แห่งบุตร) นั้น ฯ ในวันหนึ่ง (อ. หญิง) นั้น ถวายแล้ว ซึ่งทาน กระทำแล้ว ซึ่งการบูชา ฟังแล้ว ซึ่งธรรม
รักษาแล้ว ซึ่งสิกขาบท ท. กระทำแล้ว ซึ่งกาละ ด้วยโรค บางอย่าง **อันบังเกิดแล้ว** ในขณะนั้น ในกาลเป็น
ที่สุตลงรอบแห่งวัน บังเกิดแล้ว ในสำนักของสามี ของตน นั้นเทียว ฯ

อิตรปิ เอตตํ กาลํ เทวปุตฺตํ อลงฺกิโรนฺติ เอว ฯ เทวปุตฺโต ตํ ทิสฺวา ตฺวํ ปาโต
ปฏฺฐาย น ทิสฺสฺสึ กุหิ คตาสีติ อาท ฯ จุตามหิ สามีติ ฯ กิ วเทสีติ ฯ เอวเมตํ สามีติ ฯ กุหิ
นิพพตฺตาสีติ ฯ สาวตฺถิยํ กุลเคเหติ ฯ กิตตํ กาลํ ตตฺถ จิตฺตาสีติ ฯ

(อ. เทพธิดา ท.) แม่เหล่านั้นยกนี้ ย่อมกระทำให้พอ ซึ่งเทพบุตร ตลอดกาล มีประมาณเท่านี้
นั้นเทียว ฯ อ. เทพบุตร เห็นแล้ว (ซึ่งเทพธิดา) นั้น กล่าวแล้ว ว่า อ. เธอ ย่อมไม่ปรากฏ จำเดิม
ในเวลาเช้า (อ. เธอ) เป็นหญิงไปแล้ว ในที่ไหน ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ (อ. เทพธิดานั้น กล่าวแล้ว) ว่า ข้าแต่นาย
(อ. ดิฉัน) เป็นผู้เคลือบแล้ว ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ (อ. เทพบุตร กล่าวแล้ว) ว่า (อ. เธอ) กล่าวแล้ว (ซึ่งคำ)
อะไร ดังนี้ ฯ (อ. เทพธิดา กล่าวแล้ว) ว่า ข้าแต่ นาย (อ. เรื่อง) นั้น (ย่อมเป็น) อย่างนี้ ดังนี้ ฯ
(อ. เทพบุตร ถามแล้ว) ว่า (อ. เธอ) เป็นหญิงบังเกิดแล้ว ในที่ไหน ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ (อ. เทพธิดา
กล่าวแล้ว) ว่า (อ. ดิฉัน เป็นหญิงบังเกิดแล้ว) ในเรือนแห่งตระกูล ในเมืองชื่อว่าสาวตถิ (ย่อมเป็น)
ดังนี้ ฯ (อ. เทพบุตร ถามแล้ว) ว่า อ. เธอเป็นหญิงดำรงอยู่แล้ว (ในเมืองชื่อว่าสาวตถิ) นั้น ลีนกาล
มีประมาณเท่าไร ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ

ทสมาสจเจยน มาตุกัจจิติ นิภขมิตวา โสฬสวสุสกาเล ปติกุลัน คนุตวา จตตะโร ปุตเต วิชายิตวา ทานาทินี ปุณฺณานิ กตวา ตุมฺเห ปฏฺฐิตฺวา อาคนุตวา ตุมฺหากเมว สนฺติเก นิพฺพตฺตมฺหิ สามีติ ฯ

(อ. เทพธิดากล่าวแล้ว) ว่า ข้าแต่ นาย **(อ. ดิฉัน)** เป็นหญิงออกแล้ว จากห้องของมารดา โดยอันล่วงไป แห่งเดือนสิบ ไปแล้ว สู่ตระกูลแห่งพัว ในกาล**(แห่งตน)**มีกาลฝน ๑๖ คลอดแล้ว ซึ่งบุตร ท. ๔ กระทำแล้ว ซึ่งบุญ ท. มีทานเป็นต้น ประราธนาแล้ว ซึ่งท่าน ท. มาแล้ว บังเกิดแล้ว ในสำนักของท่าน ท. นั้นเทียว ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ

มนุสฺสานัน กิตฺตํ **อายุ**ติ ฯ วสุสฺสตมตฺตุนฺติ ฯ เอตฺตกเมวาทิ ฯ อาม สามีติ ฯ เอตฺตํ आयํ คเหตฺวา นิพฺพตฺตา มนุสฺสา กิณฺหุ โข **สุดตบฺมตฺตา** กาลํ อติกฺกामเนติ อุทฺทฺหา ทานาทินี ปุณฺณานิ กโรนฺตีติ ฯ

(อ. เทพบุตร ถามแล้ว) ว่า **อ. อายุ** ของมนุษย์ ท. มีประมาณเท่าไร ดังนี้ ฯ **(อ. เทพธิดา กล่าวแล้ว)** ว่า **(อ. อายุ ของมนุษย์ ท.)** มีร้อยแห่งปีเป็นประมาณ ดังนี้ ฯ **(อ. เทพบุตร ถามแล้ว)** ว่า **(อ. อายุ ของมนุษย์ ท.)** มีประมาณเท่านี้เทียว **(หรือ)** ดังนี้ ฯ **(อ. เทพธิดา กล่าวแล้ว)** ว่า ข้าแต่ นาย **จะ (อ. อย่างนั้น)** ดังนี้ ฯ **(อ. เทพบุตร ถามแล้ว)** ว่า อ. มนุษย์ ท. ผู้ถือเอาแล้ว ซึ่งอายุ มีประมาณเท่านี้ บังเกิดแล้ว **เป็นผู้ประมาทแล้วเพียงดงหลับแล้ว (เป็น)** ยังกาล ย่อมให้ก้าวล่วง หรือหนอแล, หรือว่า **(อ. มนุษย์ ท.)** ย่อมกระทำ ซึ่งบุญ ท. มีทานเป็นต้น ดังนี้ ฯ

ก็ วัตถุ สามิ อสงฺขมยํ आयुํ คเหตฺวา นิพฺพตฺตา **วिय** อชฺรามธา **วिय** นิจุจฺปมตฺตา มนุสฺสาติ ฯ
มาลาภาริเทวปฺตุตฺสฺส **มหาสฺเวโค** อุทฺปาติ วสฺสสฺตมตฺตํ आयुํ คเหตฺวา นิพฺพตฺตา มนุสฺสา กิร
ปมตฺตา นิปฺชชิตฺวา นิทฺทายนฺติ กทา นฺ โข ทฺกฺขา มุจฺฉิสฺสนฺตฺติติ ฯ

(อ. เทพธิดา กล่าวแล้ว) ว่า ข้าแต่ นาย (อ. ท่าน ท.) ย่อมกล่าว (ซึ่งคำ) อะไร, อ. มนุษย์ ท. เป็นผู้
ประมาทแล้วเนื่องนิത്യ **เป็นราวกะว่า** ผู้ถือเอาแล้ว ซึ่งอายุ มีอสงฺขมยํเป็นประมาณ บังเกิดแล้ว **เป็นราวกะ**
ว่า ผู้ไม่แก่และไม่ตาย (ย่อมเป็น) ดังนี้ ฯ **อ. ความสลดใหญ่** ได้เกิดขึ้นแล้ว แก่เทพบุตรชื่อว่ามาลาภารี
ว่า ได้ยินว่า อ. มนุษย์ ท. ผู้ถือเอาแล้ว ซึ่งอายุ มีร้อยแห่งปีเป็นประมาณ บังเกิดแล้ว ประมาทแล้ว
นอนแล้ว ย่อมประพาศติหลับ, อ. มนุษย์ ท. จักพ้น จากทุกข์ ในกาลไร หนอ แล ดังนี้ ฯ

อมหากํ ปน **วสฺสสฺตํ** ตาวตฺตีสานํ เทวานํ เอโก **รตฺติณฺทิว** ตาย รตฺติยา ตีส **รตฺติโย**
มาโส เตน มาเสน **ทฺวาทสฺมาลีโก** สํวจฺจโร เตน สํวจฺจเรณ ทิพฺพํ วสฺสสฺทสฺสํ आयุํปฺปมาณํ ฯ **ตํ**
มนุสฺสคณฺหนาย ติสฺโส วสฺสโกภฺมิโย สฺภฺวฺฉฺฉี จ วสฺสสฺตสฺทสฺसानิ ตสฺมา ตสฺส เทวปฺตุตฺสฺส เอกทิวโรปิ
นาตฺติกฺกนฺโต มุทฺตตฺสทิสฺโส ว กาลิ อโหสิ ฯ เอวํ อปฺปายุกานํ ปมาโท นาม อตฺติวिय อยฺตุตฺติติ ฯ

(อ. พระธรรมสังคาคาจารย์ กล่าวแล้ว) ว่า ก็ **อ. ร้อยแห่งปี** ของเรา ท. **เป็นคืนและวัน** หนึ่ง
ของเทพ ท. ผู้อยู่ในภพชื่อว่าดาวดึงส์ (ย่อมเป็น), **อ. ราตรี ท.** ๓๐ โดยราตรี นั้น เป็นเดือน (ย่อมเป็น),
(อ. กาล) **อันประกอบแล้วด้วยเดือน ๑๒** โดยเดือน นั้น เป็นปี (ย่อมเป็น), อ. พันแห่งปี อันเป็นทิพย์
โดยปี นั้น เป็นประมาณแห่งอายุ (ย่อมเป็น) ฯ (อ. พันแห่งปี **อันเป็นทิพย์**) นั้น เป็นโกฏิแห่งปี ๓ ด้วย
เป็นแสนแห่งปี ๖๐ ด้วย **โดยการนับแห่งมนุษย์ (ย่อมเป็น)** ; เพราะเหตุนั้น แม้อ. วันหนึ่ง ของเทพบุตร
นั้น ไม่ก้าวล่วงแล้ว เป็นกาล เช่นกับด้วยกาลครู่หนึ่งเทียว ได้เป็นแล้ว ฯ ชื่อ อ. ความประมาท
(แห่งสัตว์ ท.) ผู้มีอายุน้อย อย่างนี้ ไม่ควรแล้ว เกินเปรียบ **ดังนี้** ฯ